

Силабус курсу

Методи та інструменти модернізації державних фінансів

Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий) рівень
Спеціальність – 072 Фінанси, банківська справа та страхування
Освітньо-наукова програма – Фінанси, банківська справа та страхування

Рік навчання: I, Семестр: II

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПІП

д.е.н., проф. Кириленко Ольга Павлівна

Контактна інформація

kyrylenko.olga@gmail.com, +380681059552

Опис дисципліни

Дисципліна «Методи та інструменти модернізації державних фінансів» орієнтована на ґрунтовне засвоєння аспірантами основних методів та інструментів модернізації державних фінансів. Курс охоплює питання характеристики основ модернізації державних фінансів, управління державними фінансами України; оцінки бюджетних видатків, що спрямовуються на розвиток людського потенціалу; забезпечення прозорості державних фінансів; консолідації державних фінансів в умовах фінансової нестабільності.

Головним завданням дисципліни є: з'ясування теоретичних основ та необхідності модернізації державних фінансів, інструментів її здійснення, аналіз ефективності процесів формування та використання державних фінансових ресурсів, виявлення невирішених проблем та обґрунтування шляхів їх розв'язання, глибоке переосмислення наявних та формування нових цілісних знань та професійних практик. Аспіранти мають змогу володіти інформацією щодо сучасного стану, тенденцій розвитку, проблематики та наукової думки у сфері державних фінансів.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Мета	Завдання
3 / 3	Тема 1. Теоретичні основи модернізації державних фінансів.	Знати теоретичні основи державних фінансів у фінансовій системі країни, знати генезис теорії державних фінансів, вміти аналізувати взаємозв'язок державних фінансів і суспільних благ, вміти обґрунтовувати стратегічні напрямки модернізації державних фінансів України.	Тести, питання
3 / 3	Тема 2. Державні фінанси України у забезпеченні сталого людського розвитку.	Знати напрямки трансформації фінансового забезпечення охорони здоров'я, освіти, соціального захисту і соціального забезпечення, охорони навколишнього природного середовища, державних соціальних фондів, державних та комунальних підприємств. Вміти застосовувати теоретичні	Тести, питання

		положення для обґрунтування пропозицій щодо посилення впливу державних фінансів на сталий людський розвиток.	
3 / 3	Тема 3. Забезпечення прозорості державних фінансів.	Знати міжнародні стандарти бюджетно-податкової прозорості та законодавчі основи бюджетної прозорості в Україні. Вміти аналізувати стан бюджетної прозорості, виявляти невирішені проблеми та обґрунтовувати шляхи посилення бюджетної прозорості на загальнодержавному та місцевому рівні.	Тести, питання, індивідуальне письмове завдання
3/2	Тема 4. Розвиток системи управління державними фінансами України.	Знати теоретичні та організаційні основи управління державними фінансами. Вміти застосовувати проектний підхід, фінансову логістику, інформаційні технології та інновації в управлінні державними фінансами. Вміти обґрунтовувати пропозиції щодо вдосконалення управління державними фінансами на сучасному етапі розвитку України.	Задачі, тести, кейси
3 / 3	Тема 5. Консолідація державних фінансів в умовах фінансової нестабільності.	Знати особливості функціонування державних фінансів в умовах фінансової нестабільності, проведення бюджетної децентралізації. Вміти обґрунтовувати шляхи вдосконалення податкової та боргової політики держави для стимулювання економічного і соціального розвитку.	Задачі, тести, індивідуальне письмове завдання

Літературні джерела

1. Дерлиця А.Ю. Суспільні фінанси та феномен публічності: семантична конструкція, історична формація, теоретична концепція. Фінанси України. 2018. №11. С. 106–123.
2. Кириленко О.П. Формування інституційного забезпечення прозорості бюджетного процесу в Україні. Фінанси України. 2017. №8. С. 80–94.
3. Куценко Т.Ф. Публічні фінанси в Україні: зміст та структура з урахуванням сучасних тенденцій розвитку. Економіка та держава. 2016. №6. С. 62-66.
4. Леоненко П.М., Федосов В.М., Юхименко П.І. Основні етапи розвитку фінансової науки: методологія проблеми. Фінанси України. 2017. №4. С. 55-74.
5. Мельничук Н.Ю. Бюджетний менеджмент та його державне регулювання: детермінанти і пріоритети розвитку: монографія. Умань: Видавець «Сочинський М.М.», 2018. 412 с.
6. Опарін В.М., Федосов В.М., Панасенко Г.О. Сучасна українська наукова школа публічних фінансів. Фінанси України. 2015. №11. С. 56–87.
7. Опарін В.М., Федосов В.М., Юхименко П.І. Публічні фінанси: ґене́за, теоретичні колізії та практична концептуалізація. Фінанси України. 2017. №2. С. 110–128.
8. Опарін В.М., Федосов В.М., Юхименко П.І. Сучасна українська наукова школа публічних фінансів. Фінанси України. 2015. №11. С. 56–87.
9. Опарін В.М., Федосов В.М., Юхименко П.І. Українська класична школа публічних фінансів. Фінанси України. 2015. №10. С. 7–31.
10. Опарін В.М., Федосов В.М., Юхименко П.І. Українська національна наукова школа фінансів: теоретико-методологічні підходи. Фінанси України. 2015. №9. С. 19–44.
11. Пасічник Н.О. Фінансова і фінансово-правова наука і освіта в Наддніпрянській Україні в ХІХ на початку ХХ століття: монографія. Кропивницький: Видавництво «КОД», 2018. 434 с.
12. Про схвалення Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2017-2020 роки: розпор. Кабінету Міністрів України від 8 лютого 2017 р. №142-р URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/142-2017-%D1%80/print>
13. Рекова Н.Ю. Теоретико-методологічні положення розвитку фіскальної децентралізації. Науковий вісник Ужгородського національного університету: економ. наук-практ. журн. 2016. Вип. 6. С.

174–181.

14. Рожко О.Д. Державні фінанси України: детермінанти та пріоритети розвитку. К. Видавництво Ліра-К, 2016. 360 с.

15. Степанова О.В. Фінансування соціальних функцій держави в умовах трансформації фіскального простору: монографія / НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозув. НАН України», К., 2018. 376 с.

16. Сучасна парадигма фіскальної політики України в умовах формування суспільства сталого розвитку: монографія / за наук. ред. А.І. Крисоватого. Тернопіль: ТНЕУ, 2015. 460 с.

17. Тулай О.І. Державні фінанси і сталий людський розвиток: концептуальні домінанти та діалектична єдність: монографія. Тернопіль: ТНЕУ, 2016. 416 с.

18. Хмельков А.В. Публічні фінанси: обсяг та зміст. Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. 2018. Т. 4. №27. С. 428-434.

19. Холкомб Р.Дж. Теория происхождения теории общественных благ. Экономическая политика. 2015. Т. 10, №4. С. 196–207.

20. Хомутенко А.В. Прагматика та семантика термінів фінансової науки «суспільні фінанси», «публічні фінанси» та «державні фінанси». Фінанси України. 2017. Вип. 1. С. 111–127.

21. Bhandaria A., Evansb D., Golosovc M., Sargentd Th. Public Debt in Economies with Heterogeneous Agents. Journal of Monetary Economics. 2017. Vol. 91. PP. 39–51.

22. Bloch D. (), Trends in Public Finance: Insights from a New Detailed Dataset. OECD Economics Department Working Papers. 2016. No. 1345. URL: <https://doi.org/10.1787/4d3d8b25-en>.

23. Canadian Public Finance: Explaining Budgetary Institutions and the Budget Process in Canada Paperback / by Tellier G. University of Toronto Press. 256 p.

24. Coupet E. Government Debt and Economic Growth: Another Neoclassical Growth Approach. Journal of Applied Economics & Business Research. 2017. Vol. 7, Issue 3. PP. 172–193.

25. Fichtner J. Global Aging and Public Finance. Business Economics. 2018. Vol. 53. PP. 72–78.

26. Ihuri T. Principles of Public Finance. Springer, Singapore, 2017.

27. Kovacs Á. Public Finance Sources and Road Network Development in a Transition Country – Hungary (1990–2018). Journal of Traffic and Transportation Engineering. 2018. Vol. 6. PP. 16–34.

28. Mutascu M. Government Revenues and Expenditures in the East European Economies: A Bootstrap Panel Granger Causality Approach. Eastern European Economics. 2016. Vol. 54, Issue 6. PP. 489–502.

29. Prichardab W., Salardic P., Segald P. Taxation, non-tax revenue and democracy: New evidence using new cross-country data. World Development. 2018. Vol. 109. PP. 295–312.

30. Reed M., Najarzadeh R., Sadat S. Analyzing the Relationship Between Budget Deficit, Current Account Deficit, And government Debt Sustainability. Journal of WEI Business and Economics. 2019. Vol. 9. PP. 20–31.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, програма Kahoot).
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Опитування під час занять – усно	10
Модуль 1 (теми 1-3) – обговорення питань, тестів	20
Модуль 2 (теми 4-5) – розв'язки задач	20
Ессе – індивідуальна письмова робота	10
Залік (теми 1-5) – тести, завдання, задачі	40

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом